

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС:

СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

(м. Полтава, 17–18 квітня 2025 року)

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

*До Міжнародного року
кооперативів 2025*

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

**XV міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

(м. Полтава, 17–18 квітня 2025 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

Видано відповідно наказу по університету № 26-Н від 29 січня 2025 року.

Редакційна колегія:

О. О. Нестуля, д-р іст. наук, професор, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі (ПУЕТ);

А. С. Ткаченко, д-р техн. наук, доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, директорка навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. І. Місюкевич, канд. екон. наук, доцент, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

І. В. Юрко, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

О. М. Михайленко, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

В. В. Лісіца, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ;

М. П. Балабан, канд. екон. наук, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ПУЕТ.

Мережевий бізнес: становлення, проблеми, інновації : матеріали XV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 17–18 квітня 2025 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 187 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-473-4

У матеріалах XV міжнародної інтернет-конференції розглянуто актуальні проблеми розвитку мережевого бізнесу в Україні та зарубіжних країнах в умовах глобальних економічних змін.

Наукові дослідження авторів спрямовано на з'ясування сучасного стану та перспектив подальшого розвитку торговельної сфери та інших видів економічної діяльності, трансформаційних процесів у споживчій кооперації, структурних змін ринку під впливом мережових операторів, проблем маркетингу та менеджменту торговельних підприємств, виявлення аспектів інноваційного розвитку мережевого бізнесу і торгівлі та проблемних питань підготовки фахівців торгівлі, якості та конкурентоспроможності товарів у глобальній економіці.

УДК 339:004.738.5(063)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

POLTAVA UNIVERSITY OF ECONOMICS AND TRADE (PUET)

*To the International Year of
Cooperatives 2025*

NETWORK BUSINESS: FORMATION, PROBLEMS, INNOVATIONS

MATERIALS

XV International Scientific and Practical
internet conference

(Poltava, April 17–18, 2025)

**Poltava
PUET
2025**

Network business: formation, problems, innovations : materials
XV International Scientific and Practical internet conference
(Poltava, April 17–18, 2025). – Poltava : PUET, 2025. – 187 p.

ISBN 978-966-184-473-4

The materials of the XV International Internet Conference consider the topical problems of network business development in Ukraine and foreign countries in the conditions of global economic changes are ed.

The authors' studies are aimed at clarifying the current state and prospects for further development of trade and other economic activities, transformation processes in consumer cooperation, structural changes in the market under the influence of network operators, marketing and management of commercial enterprises, identifying aspects of innovative network business and trade development. There were studied the issues of trade specialists training, quality and competitiveness of goods in the global economy.

*Materials are printed in the author's editorial office in the languages of the originals.
The authors are responsible for the presentation, content and authenticity of the materials.
Distribution and reproduction without the official permission of PUET is prohibited.*

ланцюга постачання, міжнародна співпраця в питаннях стандартизації.

Отже, цифровізація контролю якості – це не просто технологічний тренд, а необхідна умова гарантування безпечності харчових товарів у глобалізованому світі.

Список використаних інформаційних джерел

1. Савченко, А. І. Цифрові технології в агропродовольчому секторі: виклики та перспективи / А. І. Савченко // Економіка та держава. – 2022. – № 6. – С. 55–60.
2. Nestlé. Building trust with blockchain [Електронний ресурс]. URL: <https://www.nestle.com/stories/blockchain-technology-food-traceability> (дата звернення: 05.04.2025).
3. IBM Food Trust. Transforming the food ecosystem with blockchain [Електронний ресурс]. URL: <https://www.ibm.com/blockchain/solutions/food-trust> (дата звернення: 05.04.2025).
4. Кравченко, Л. П. Інтернет речей у сфері безпечності харчових продуктів / Л. П. Кравченко, О. В. Павленко // Харчова промисловість. – 2021. – № 4. – С. 22–26.
5. FAO. The role of digital technologies in sustainable food systems. – Rome: Food and Agriculture Organization of the United Nations, 2020. – 56 p. – ISBN 978-92-5-132943-1.

*Л. В. Флока, канд. с.-г. наук, доцент
ПУЕТ, м. Полтава*

ОРГАНІЧНИЙ РИНОК: ПЕРСПЕКТИВИ, ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ

Ринок органічної продукції є одним із найбільш перспективних сегментів аграрної та харчової промисловості. Зростаюча увага до здорового способу життя, екологічної безпеки та сталого розвитку стимулює виробників переходити на органічні технології. В умовах глобалізації та посилення конкуренції органічне виробництво стає важливим чинником підвищення якості продукції та збереження довкілля. Крім того, інтеграція України до європейського ринку вимагає відповідності міжнародним стандартам, що робить розвиток органічного сектору ще більш актуальним.

Світовий ринок органічних товарів показує постійне зростання. Лідерами в споживанні органічної продукції є США, Німеччина, Франція та Китай. Європейський Союз підтримує розви-

ток органічного сільського господарства через фінансові заохочення і суворі правила якості. В Україні ринок органічних продуктів також розвивається, хоча його частка залишається відносно невеликою. Попит зростає завдяки підвищеній обізнаності споживачів про користь органічної їжі, проте високі ціни та обмежена пропозиція заважають його масовому поширенню [3].

Органічне виробництво регулюється на міжнародному та національному рівнях через систему стандартів, сертифікації та контролю. Основною метою нормативно-правового регулювання є забезпечення якості органічної продукції, захист прав споживачів та підтримка сталого сільського господарства. Вимоги до органічного виробництва включають обмеження використання синтетичних добрив, пестицидів, генетично модифікованих організмів (ГМО) та інших штучних добавок. Також велика увага приділяється простежуваності продукції на всіх етапах виробництва та маркуванню.

Найвідомішими міжнародними стандартами органічної продукції є EU Organic (Європейський Союз), USDA Organic (США), JAS (Японія) та Codex Alimentarius (Кодекс Аліментаріус). EU Organic встановлює жорсткі вимоги до всіх етапів виробництва, переробки та маркування органічних продуктів у країнах ЄС. USDA Organic контролює органічне виробництво в США та має кілька рівнів сертифікації. JAS (Japanese Agricultural Standard) регулює виробництво органічних продуктів у Японії та вимагає акредитації виробників. Codex Alimentarius є міжнародною системою рекомендацій щодо безпечності та якості харчових продуктів, включаючи органічне виробництво. Ці стандарти є основою для сертифікації продукції на світовому ринку.

В Україні органічне виробництво регулюється Законом України «Про основні засади та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції», який визначає вимоги до виробництва, сертифікації та маркування органічної продукції. Також функціонують державні органи, відповідальні за контроль за органічним сектором, включаючи Міністерство аграрної політики та продовольства України. Українське законодавство поступово наближається до європейських стандартів, що спрощує експорт продукції на міжнародний ринок.

Незважаючи на активну адаптацію українського законодавства до міжнародних вимог, процес гармонізації залишається

складним. Однією з головних проблем є недостатня кількість акредитованих сертифікаційних органів, які мають міжнародне визнання. Виробники стикаються з труднощами під час сертифікації за стандартами ЄС та США через високі витрати та складні бюрократичні процедури. Крім того, відсутність єдиного механізму взаємного визнання сертифікатів між Україною та провідними органічними ринками створює додаткові бар'єри для експорту. Подальша гармонізація законодавства та розвиток системи державної підтримки можуть сприяти покращенню ситуації [1].

Методи органічного виробництва безпосередньо впливають на якість продукції, оскільки виключають використання синтетичних добрив, пестицидів, гормонів росту та ГМО. Виробники застосовують природні методи боротьби зі шкідниками, органічні добрива та сівозміну, що сприяє збереженню біорізноманіття і ґрунтової родючості. Проте органічне землеробство потребує значних затрат праці та ретельного контролю умов вирощування. Помилки в агротехнологіях, несприятливі погодні умови або дефіцит поживних речовин можуть негативно впливати на врожайність і харчову цінність продукції, що іноді знижує її конкурентоспроможність.

Хоча органічне виробництво забороняє використання пестицидів і хімічних добрив, ризик контамінації залишається. Основними джерелами забруднення є залишки агрохімікатів у ґрунті та воді, випадкове перенесення пестицидів із сусідніх полів та промислові викиди, що містять важкі метали. Крім того, органічні культури можуть уражатися мікотоксинами через природні процеси, зокрема розвиток грибкових інфекцій за умов підвищеної вологості. Це створює виклики для виробників, адже необхідно ретельно контролювати екологічний стан полів, використовувати природні методи детоксикації ґрунту та впроваджувати ефективні системи моніторингу [2].

Отже, розвиток ринку органічної продукції є перспективним напрямом, що сприяє екологічній безпеці та сталому сільському господарству. Водночас існують виклики, пов'язані із сертифікацією, гармонізацією стандартів та забезпеченням якості продукції. Для подальшого зростання сектору необхідно вдосконалювати нормативно-правову базу, розширювати сертифікаційну інфраструктуру та впроваджувати ефективні механізми контролю.

Список використаних інформаційних джерел

1. Guyomard, H., Détang-Dessendre, C., Dupraz, P. et al. (2023). How the Green Architecture of the 2023–2027 Common Agricultural Policy could have been greener. *Ambio*, 52(8), 13271338.
2. Nivievskyi, O., & Neyter, R. (2024). An Interim Assessment of the War-Induced Damages and Losses in Ukraine's Agriculture. *Ukrainian Analytical Digest*, 5, 2-7.
3. Yushchenko E., Dreesmann S. (2023). Biodynamic Agriculture in Ukraine: Development Overview and Current Situation. Organic Knowledge Platform.

Toshmatova R. K.

Theoretical foundations of the study of the evolution
of quality of life in the works of researchers 171

Тягунова Н. М.

Роль цифрових технологій у контролі якості
та безпечності продовольчих товарів 174

Флока Л. В.

Органічний ринок: перспективи,
виклики та шляхи розвитку 177

Наукове видання

МЕРЕЖЕВИЙ БІЗНЕС: СТАНОВЛЕННЯ, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

XV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(м. Полтава, 17–18 квітня 2025 року)

Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 10,9.
Зам. № 397/2252.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 8076 від 28.02.2024 р.